

ПОГОДЖЕНО

Державна служба морського і
внутрішнього водного транспорту та
судноплавства України
лист від 09 серпня 2024 року
№ 11277/02-4/15-24

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
Тернопільської обласної
військової адміністрації
23 серпня 2024 року
№ 45I/0I.02-0I

ПРАВИЛА

**плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та
використання засобів для розваг на воді у Тернопільській області**

I. Загальні положення

1. Ці Правила встановлюють вимоги до використання на водних об'єктах малих, спортивних суден, водних мотоциклів та засобів для розваг на воді у Тернопільській області.

2. У цих Правилах наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:
безпека плавання судна – використання судна, під час якого мінімальними є пов'язані з цим ризики:

загибелі людини або нанесення шкоди її здоров'ю;

загибелі, аварії або пошкодження судна, пошкодження або втрати вантажу, будь-якого іншого майна;

забруднення навколишнього природного середовища або негативного впливу на нього;

двигун підвісний – головний двигун, який встановлюються на транці малого судна;

документ на право управління – міжнародне посвідчення на право управління прогулянковим судном, посвідчення судноводія малого судна або водного мотоцикла, або виданий до набрання чинності Законом України «Про внутрішній водний транспорт» інший документ, що надає право управління прогулянковим судном, малим судном, водним мотоциклом;

місця масового відпочинку людей на водних об'єктах – земельні ділянки берегової території з прилеглим водним простором, призначені для організованого відпочинку людей на прибережних захисних смугах водних об'єктів або островах, та водні об'єкти, на яких розташовані засоби розваг і атракціони, а також місця для фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, любительського рибальства;

надводний перехід – місце прокладання над водою через водний об'єкт ліній високої напруги, телеграфного та телефонного зв'язку, нафтогазопроводів, трубопроводів, тощо та їх охоронної зони;

підводний перехід – місце прокладання під водою через водний об'єкт трубопроводів, тунелів, телефонних, телеграфних, електричних кабелів та їх охоронні зони;

прокатний пункт – місце для стоянки малих або спортивних суден, водних мотоциклів, на якому судна надаються у платне користування та надаються послуги з проведення розваг на воді;

риболовне судно – це будь-яке судно, що використовується для рибного або іншого промислу (промислового рибальства);

спортивні заходи – спортивні змагання та/або навчально-тренувальні збори.

Інші терміни вживаються в цих Правилах відповідно до визначень, що наведені у Водному кодексі України, законах України «Про внутрішній водний транспорт» (далі – Закон), «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів».

3. У межах Тернопільської області ці Правила поширюються на:

власників і судновласників малих і спортивних суден, водних мотоциклів, або осіб, які використовують їх на інших підставах;

судноводіїв малих і спортивних суден, водних мотоциклів, членів екіпажів, а також інших осіб, що перебувають на них;

власників і персонал баз для стоянки малих суден;

власників і персонал баз для стоянки спортивних суден.

4. Дія цих Правил не поширюється на пункти базування і судна, що входять до складу Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення.

Під час виконання службових обов'язків судноводії малих суден Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України (далі – Адміністрація судноплавства), Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм, аварійно-рятувальних і пошуково-рятувальних служб можуть відхилятися від виконання вимог цих Правил під час виконання завдань службової діяльності, якщо це не створює ризики для життя та здоров'я людини.

5. У разі виявлення уповноваженими працівниками підрозділів Національної поліції України фактів керування малим, спортивним судном або водним мотоциклом судноводієм у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та

швидкість реакції, до судноводіїв таких суден вживаються заходи відповідно до вимог статей 266 та 317 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Особа, яка керувала малим судном, спортивним або водним мотоциклом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, повинна бути відсторонена від подальшого управління таким судном. Подальше керування таким судном можливе особою, яка уповноважена на це відстороненою особою та має посвідчення судноводія на управління таким малим судном або водним мотоциклом.

6. У разі виявлення уповноваженими працівниками Адміністрації судноплавства фактів порушень вимог безпеки плавання під час експлуатації малих, спортивних суден або водних мотоциклів, до судноводіїв таких суден вживаються заходи відповідно до вимог статей 116, 116¹, 116³ та 317 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

7. Власники, судноводії, судновласники мають забезпечити доступ до малого, спортивного судна, водного мотоцикла працівників Адміністрації судноплавства для здійснення перевірки вимог безпеки плавання у випадках, передбачених вимогами чинного законодавства України.

II. Стоянка, вихід у плавання та плавання малих і спортивних суден, водних мотоциклів

1. Стоянка малих і спортивних суден та водних мотоциклів дозволяється на базах, які відкриті та експлуатуються в установленому законодавством порядку для:

баз для стоянки малих суден – правилами безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту;

баз для стоянки спортивних суден – правилами безпечної експлуатації баз для стоянки спортивних суден, порядок затвердження яких установлює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури і спорту.

Малим, спортивним суднам і водним мотоциклам дозволяється стояти в будь-яких акваторіях водних об'єктів, за виключенням місць, в яких їх вихід у плавання заборонений цими Правилами (пункт 14 цього розділу).

2. Забезпечення безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден і баз для стоянки спортивних суден, у тому числі забезпечення безпеки судноплавства в їхніх межах, покладається на власників цих баз, які також забезпечують ознайомлення персоналу баз з цими Правилами, а власники

прокатних пунктів – також осіб, які отримують судна на цих пунктах для платного використання.

Члени екіпажів, а також інші особи, що перебувають на малих і спортивних судах, водних мотоциклах, повинні виконувати вимоги цих Правил, а також вимоги осіб, відповідальних за безпечну експлуатацію баз для стоянки малих суден і баз для стоянки спортивних суден.

3. Малі і спортивні судна та водні мотоцикли підлягають реєстрації в Судновій книзі України відповідно до статей 35 і 36 Закону, а також підлягають технічному нагляду відповідно до статті 38 Закону. Судна, що зареєстровані в Судновій книзі України, повинні мати судновий білет, свідоцтво про придатність судна до плавання (для суден, які підлягають обов'язковій реєстрації в Судновій книзі України), нанесення ідентифікаційного номера.

Малі та спортивні судна, обладнані стаціонарними засобами зв'язку, мають мати присвоєний позивний сигнал та ідентифікаційний номер суднової станції морської рухомої служби.

4. На малих судах, які здійснюють перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів з метою здійснення господарської діяльності, має знаходитися копія відповідної ліцензії.

5. На борту риболовного судна під час здійснення промислового рибальства або прямування до ділянок його здійснення повинні знаходитися документи, передбачені пунктом 25 Порядку здійснення спеціального використання водних біоресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2023 року № 1347.

6. Судноводії малих суден і водних мотоциклів повинні мати документ на право управління.

7. Навігаційний період для плавання малих і спортивних суден та водних мотоциклів є цілорічним. Плавання малих і спортивних суден та водних мотоциклів забороняється на період виникнення загрозливих для судноплавства погодних умов (температура повітря, льодова обстановка) у відповідності до технічних характеристик таких суден.

Тимчасове припинення навігації встановлюється у разі настання ситуацій природного, техногенного та військового характеру, які несуть загрозу судноплавству.

Тимчасове припинення навігації для плавання на внутрішніх водних шляхах або їх окремих ділянках може бути встановлено Адміністрацією судноплавства. Інформація про періоди такої заборони оприлюднюється у найкоротший строк на офіційному вебсайті Адміністрації судноплавства.

Тимчасове припинення навігації для плавання на водних об'єктах може бути встановлено розпорядженням голови Тернопільської обласної державної

адміністрації. Інформація про періоди такої перерви оприлюднюється у найкоротший строк на вебсайті <https://oda.te.gov.ua>.

8. На борту будь-якого малого або спортивного моторного судна під час його руху повинні бути в наявності рятувальні жилети або інші індивідуальні рятувальні засоби у кількості не меншій ніж кількість людей на борту судна. Такі засоби повинні бути легкодоступними для людей, які перебувають на борту судна. Судноводій малого судна має право прийняти рішення про обов'язкове застосування людьми на борту судна таких засобів за наявності небезпеки для людського життя, зокрема у разі несприятливих погодних умов (обмежена видимість, потужний вітер або небезпечне хвилювання води), інтенсивного руху суден.

Діти до 12-річного віку і особи з обмеженими фізичними можливостями, які перебувають на борту малого або спортивного судна, під час руху такого судна повинні бути одягнені в рятувальні жилети або інші індивідуальні рятувальні засоби, крім випадків їх перебування у закритих приміщеннях таких малих суден, та перебувати під постійним наглядом дорослих.

За температури води нижче $+5^{\circ}\text{C}$ (в осінньо-зимовий період) застосування людьми на борту судна рятувальних жилетів або інших індивідуальних рятувальних засобів є обов'язковим.

Усі особи, які перебувають на водному мотоциклі під час його руху, повинні бути одягнені в рятувальні жилети або інші індивідуальні рятувальні засоби.

Рятувальні засоби, що використовуються, повинні бути перевірені перед використанням (технічно справні, цілі, без пошкоджень).

Забороняється проведення підводних спусків з малого судна на ходу.

9. Вихід у плавання малих і спортивних суден здійснюється у будь-яких місцях на узбережжі.

Перед виходом у плавання судноводій повинен переконатись у справності малого, спортивного судна або водного мотоцикла, а також у наявності обладнання відповідно до вимог класифікаційного товариства, а на суднах, які не підлягають нагляду класифікаційному товариству – відповідно до інструкцій виробника.

Під час вибору місць для обслуговування пасажирів судноводій повинен переконатися у безпечності таких місць для посадки та висадки пасажирів. Посадка або висадка пасажирів у місцях, що становлять для них небезпеку, забороняється.

Вихід у плавання риболовних суден дозволяється виключно з місць базування суден флоту рибної промисловості, актуалізований перелік та схеми (плани) розташування яких розміщені на вебсайті <https://oda.te.gov.ua>. Зазначений перелік містить інформацію про власника, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки.

10. Плавання малих і спортивних суден, водних мотоциклів на судноплавних внутрішніх водних шляхах здійснюється відповідно до вимог Закону, Правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 16 лютого 2004 року № 91, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 12 липня 2004 року за № 872/9471 (далі – Правила судноплавства), Правил безпеки людей на водних об'єктах, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року № 301, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 травня 2017 року за № 566/30434, та цих Правил.

11. Судноводії малих і спортивних суден та водних мотоциклів мають бути ознайомлені з Правилами судноплавства у частині плавання малих і спортивних суден, водних мотоциклів і повинні дотримуватись вимог цих Правил, зокрема стосовно:

- стоянки судна;
- руху судна;
- буксирування судна;
- розходження суден під час руху;
- проходження під мостами та надводними переходами, над підводними переходами, проводами ліній зв'язку та електропередачі.

12. Судноводій малого, спортивного судна і водного мотоцикла, що обганяє або розходиться, або проходить поблизу веслового чи вітрильного судна, моторного судна малого розміру, має звернути особливу увагу на незручності або небезпеку для людей на таких суднах, яку несуть підняті його судном або мотоциклом хвилі, та знизити швидкість для уникнення незручностей або запобігання небезпеці.

13. Обгін малими суднами інших малих суден та суден внутрішнього плавання заборонено за недостатньої ширини русла, за умов видимості менше 1000 м, під мостами та ближче 500 м від мостів.

Обгін слід починати не менше ніж за 100 м, тримаючись на безпечній відстані від шляху судна, яке обганяють. Якщо дозволяє навігаційна обстановка, обгін можна проводити з будь-якого борту. Судноводій судна, яке здійснює обгін, повинен слідкувати за безпекою маневру.

Обгін заборонено:

під час проходу місць масового відпочинку людей на водних об'єктах, зокрема пляжах, місць для проведення спортивних заходів і місць, які відведені для підводних спусків, актуалізований перелік та схеми (плани) розташування яких розміщені на вебсайті <https://oda.te.gov.ua>. Зазначений перелік містить інформацію про власника, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки;

у районах обмеженої та недостатньої видимості, зокрема в районах, де видимість обмежена берегом у місці повороту русла, іншими природними чи штучними об'єктами;

біля баз для стоянки малих суден та під час підходу до переправ, мостів, каналів, земснарядів та інших суден на стоянці.

14. Забороняється плавання моторних малих суден і спортивних суден та водних мотоциклів на промислових ділянках рибогосподарських водних об'єктів (їх частин), на нерестовищах, в заповідниках та заказниках, у місцях знаходження водозаборів та станцій перекачування води, в акваторіях ділянок внутрішніх водних шляхів загального користування, на яких проводяться спортивні заходи в яких використовуються веслові та/або вітрильні спортивні судна (за виключенням суден, що використовуються у забезпеченні проведення таких заходів), та в інших місцях, перелік та схеми (плани) розташування яких розміщені на вебсайті <https://oda.te.gov.ua>. Зазначений перелік містить інформацію про власника, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки.

Заборона не розповсюджується на судна, зазначені у пункті 4 розділу I цих Правил та судна, що використовуються для обслуговування зазначених водних об'єктів або їх ділянок, а також веслові спортивні судна, копії історичних суден, моторні судна, які використовуються у навчально-тренувальному процесі, супроводженні, підготовці та участі спортсменів у спортивних заходах.

Вказані ділянки та інші заборонені для руху акваторії, водні об'єкти, на яких забороняється плавання і стоянка малих, спортивних суден і водних мотоциклів у місцях масового відпочинку людей на водних об'єктах, повинні бути обладнані навігаційними плавучими та (або) береговими знаками і вогнями встановленого зразка.

15. На ділянках, де рух вітрильних суден під вітрилами заборонений, вітрильні малі та спортивні судна повинні рухатися на веслах або буксируватися.

16. Під час керування малим, спортивним судном або водним мотоциклом забороняється:

віддалятися від берега на відстань більшу ніж вказана у свідоцтві про придатність судна до плавання чи в інструкції виробника з експлуатації судна;

плавати за умов обмеженої видимості (менше 500 м) або у нічний час доби без використання засобів візуальної та звукової сигналізації, передбачених Правилами судноплавства;

рухатися зі швидкістю більше ніж 15 км/год у нічний час;

рухатися зі швидкістю більше 15 км/год у безпосередній близькості до плавучого обладнання;

рухатися зі швидкістю більше 15 км/год уздовж пляжів, місць масового відпочинку людей на водних об'єктах, у рукавах, затоках, під мостами, біля пасажирських і вантажних причалів, у вузьких місцях, протоках, каналах, на крутих поворотах та в інших місцях, складних для плавання;

маневрувати і зупинятися поблизу суден, що не є малими або спортивними, які рухаються;

маневрувати і зупинятися поблизу земснарядів, плавучих кранів, що рухаються чи стоять;

швартуватися до інших суден без дозволу їх капітана (судноводія);

зупинятися або ставати на якір на судновому ході, підхідних та судноплавних каналах, в операційній акваторії причалів, біля плавучих засобів навігаційного обладнання, ближче 200 м від мостів, дебаркадерів, переправ, надводних і підводних переходів.

Захід малих, спортивних суден і водних мотоциклів (крім веслових суден, веслових спортивних суден, копій історичних суден, моторних суден, які використовуються у навчально-тренувальному процесі, супроводженні, підготовці та участі спортсменів у спортивних заходах) та рух з працюючим двигуном, підвісним двигуном – до кінця пляжного сезону забороняється в затоках, протоках, рукавах та каналах в районі розташування місць масового відпочинку людей на водних об'єктах.

17. Рух малих суден, спортивних суден і водних мотоциклів дозволяється за межами суднового ходу, за виключенням обставин, пов'язаних із забезпеченням безпеки, охорони людського життя та попередження забруднення. Водночас такі судна не повинні створювати перешкоди для руху торговельних суден.

Малим, спортивним суднам і водним мотоциклам у разі необхідності перетинання курсу, більше габаритних суден слід перетинати його під кутом, наближеним до 90 градусів до осі суднового ходу у найкоротший відрізок часу та за відсутності поблизу суден внутрішнього плавання. Судна, які планують перетин суднового ходу, повинні завчасно пропустити судна внутрішнього плавання, які рухаються по судновому ходу. Перетин курсу судна внутрішнього плавання, що рухається по судновому ходу, по носу судна дозволяється лише за умови, що після закінчення маневру малого, спортивного судна або водного мотоциклу відстань до судна внутрішнього плавання, яке наближається, буде не меншою ніж 500 метрів.

18. Під час промислового та любительського рибальства забороняється встановлення з малих суден знарядь лову на судновому ході, судноплавних каналах, в операційних акваторіях причальних споруд, у районі пляжів, інших місцях масового відпочинку людей, місцях надводних та підводних переходів.

Офіційні спортивні змагання з видів спорту, в яких відповідно до правил спортивних змагань здійснюється лов риби, та підготовка до них проводяться у

спеціально відведених для цього місцях, де забезпечуються безпечні умови життя і здоров'я громадян, а також не завдається шкода довкіллю.

19. Власники повітряних та підводних переходів, автодорожніх, пішохідних та залізничних мостів, водозаборів та водоспусків, поромних переправ та наплавних розвідних мостів, інших гідротехнічних споруд на судноплавних ділянках річок і водосховищ повинні обладнувати їх відповідними навігаційними, інформаційними, забороняючими та попереджувальними знаками відповідно до вимог Правил судноплавства.

20. Перехід водного мотоцикла від місця виходу в плавання до місця (зони) для проведення розваг на воді (зазначених у пункті 1 розділу III цих Правил), а також від одного місця (зони) для проведення розваг на воді до іншого такого місця (зони) допускається зі швидкістю до 15 км/год поза межами суднового ходу, який позначений навігаційними буями червоного і чорного кольору, у спеціально відведених для цього місцях (зонах), що огорожуються віхами чи буйками.

У разі необхідності перетинання суднового ходу, водний мотоцикл має здійснити це найбільш коротким шляхом.

Під час переходу водному мотоциклу забороняється:

перетинати курс суден, що рухаються судновим ходом, заважати їхньому руху, швартуватись до знаків навігаційного обладнання;

наближатися до:

ближче ніж на 200 м від буйкової огорожі місць масового відпочинку людей на водних об'єктах, зокрема пляжах, місць для проведення спортивних заходів і місць, які відведено для підводних спусків, перелік та схеми (плани) розташування яких оприлюднені відповідно до абзацу четвертого пункту 13 розділу II цих Правил;

інших місць масового перебування людей на воді;

місць скупчення малих і спортивних суден, у тому числі веслових та/або вітрильних.

21. Водні мотоцикли дозволяється здавати напрокат особам, які мають документ на право управління. У разі відсутності у цієї особи зазначеного документа, здача їй напрокат водного мотоцикла здійснюється за умови керування водним мотоциклом інструктором чи іншою особою, яка має такий документ. Забороняється передача водних мотоциклів, узятих напрокат, однією особою для користування іншої особи.

Тренування на водних мотоциклах дозволяється тільки на спеціально відведених акваторіях під безпосереднім наглядом інструктора, який допущений до керування водним мотоциклом та має стаж управління ним не менше двох років.

22. Під час переходу до місця (зони) для розваг на воді, а також під час здійснення розваг на воді у цій зоні судноводій водного мотоцикла зобов'язаний з особливою обережністю вибирати швидкість руху та способи маневрування з метою забезпечення ним безпеки плавання.

У випадку виникнення небезпечної ситуації або невпевненості судноводія в оцінці ситуації (зокрема, невизначеності напрямку руху та швидкості інших суден, неподання або неправильного підтвердження сигналів, втрати орієнтації) судноводій водного мотоцикла повинен зменшити швидкість або припинити рух водного мотоцикла.

23. Плавання водних мотоциклів дозволяється тільки у світлий час доби, за умов видимості не менше 1000 м та за умови, що висота хвилі і віддалення від берега не перевищують обмежень, зазначених у свідоцтві про придатність судна до плавання.

24. В акваторіях, що не підпадають під дію Правил судноплавства, під час руху судноводії повинні дотримуватись таких основних вимог:

якщо два малих, спортивні судна і водні мотоцикли рухаються зустрічним курсом, то розходження здійснюється лівими бортами таких суден;

якщо два малих, спортивні судна і водні мотоцикли наближаються один до одного на курсах, що перетинаються, то судноводій, який бачить інше судно зі сторони свого правого борту, повинен звільнити йому дорогу;

якщо два вітрильні судна наближаються одне до одного так, що виникає загроза зіткнення, одне з них дає шлях іншому таким чином:

якщо судна прямують різними галсами, то судно, яке йде лівим галсом, повинно уступити дорогу іншому судну;

якщо судна прямують однаковими галсами, то судно, яке міститься з навітряного боку, повинно давати дорогу судну, що знаходиться на протилежному боці;

якщо судно прямує лівим галсом і бачить інше судно з навітряного боку та не може розпізнати, яким галсом воно рухається, то воно повинно надати йому шлях;

якщо мале, спортивне судно і водний мотоцикл наближається до вітрильного судна так, що виникає загроза зіткнення, то мале, спортивне судно і водний мотоцикл повинні дати шлях вітрильному судну.

III. Проведення розваг на воді

1. Місця (зони) для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді відводяться за межами судового ходу, судноплавних гідротехнічних споруд, операційних акваторій причалів, смуги зони водного об'єкта, відведеної відповідно до законодавства для купання, місць для підводних спусків, місць скупчення малих суден, місць

регулярного проведення спортивних заходів та місць масового відпочинку людей на водних об'єктах.

Проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та (або) засобів для розваг на воді, а також навчання керуванню водними мотоциклами, забороняються на всіх водних шляхах загального користування, крім спеціально відведених для цього місць (зон), перелік та схеми (плани) розташування яких розміщені на вебсайті <https://oda.te.gov.ua>. Зазначений перелік містить інформацію про власника, дозволені години для проведення розваг на воді, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки.

Проведення розваг на воді у цих місцях (зонах) дозволяється лише у часи, встановлені у переліку та з дотриманням інших умов плавання малих суден і водних мотоциклів, визначених цими Правилами.

2. Під час відведення нових місць (зон) для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді місцева державна адміністрація надсилає до органів, які погоджують відповідне рішення, такі документи:

план-схему водного об'єкта з описом, підготовленим з урахуванням вимог Правил безпеки людей на водних об'єктах, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року № 301, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 травня 2017 року за № 566/30434;

довідку, яка містить інформацію про:

наявність відповідних рятувальних постів;

наявність відповідних медичних пунктів;

обмеження стосовно одночасного перебування щодо кількості плавзасобів та засобів для розваг, їх характеристик;

обмеження стосовно видів розваг (за наявності);

установлені обмеження та умови проведення розваг на воді (за наявності).

3. Рішення про відведення місць (зон) для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді та період часу проведення таких розваг оприлюднюється на вебсайті <https://oda.te.gov.ua> протягом двох робочих днів з дати його прийняття.

4. Суб'єкт господарювання, який має намір надавати послуги з розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді, до здійснення такої діяльності у відведеному місці надає Адміністрації судноплавства та відповідній місцевій державній адміністрації відомості про:

кількість плавзасобів;

види розваг;

документ на право управління;

судновий білет (у разі наявності).

5. Забороняється плавання інших суден, крім водних мотоциклів та малих суден, що буксирують засоби для розваг на воді, у місцях (зонах), відведених для проведення розваг на воді, у встановлений для цього час.

Використання водного мотоцикла для буксирування засобу для розваг на воді дозволяється, якщо інструкцією виробника з експлуатації водного мотоцикла передбачено або дозволено буксирування. Забороняється використовувати засоби для розваг на воді у несправному стані, та які не мають інструкції виробника про користування.

Судноводій та особи, які перебувають на судні, що буксирує засіб для розваг на воді, а також особи, які перебувають на засобах для розваг на воді, повинні бути одягнені в рятувальні жилети. Під час використання малих суден, водних мотоциклів, засобів для розваг на воді заборонено завантаження суден та засобів для розваг на воді понад встановлену пасажиромісткість.

6. Здійснення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та (або) засобів для розваг на воді дозволяється тільки у світлий час доби при видимості не менше 1000 м, швидкості вітру до 10 м/с та висоти хвилі не більше 50 см.

7. На водному мотоциклі або на малому судні, що буксирує засіб для розваг на воді, повинна знаходитися, окрім судноводія, також особа, яка здійснює безпосередній нагляд за буксирним кінцем, засобом для розваг на воді та за людьми, які знаходяться на цьому засобі.

8. Під час здійснення розваг судноводії малих суден, що буксирують, або водних мотоциклів зобов'язані приділяти особливу увагу дотриманню безпечної відстані від берега, від людей, які перебувають у воді, та від інших суден, водних мотоциклів і засобів для розваг на воді.

Буксирний кінець не можна волочити за судном, якщо за нього не закріплено засіб для розваг на воді.

9. Заправка паливно-мастильними матеріалами повинна проводитися на березі або в місцях спеціально обладнаних для здійснення такої заправки (заправні станції), за межами пляжів, інших місць масового відпочинку людей на водних об'єктах.

IV. Проведення спортивних заходів

1. Умови плавання спортивних суден під час спортивних змагань з видів спорту, визнаних в Україні, визначаються правилами таких спортивних змагань, що затверджуються в установленому порядку.

2. Під час проведення спортивних заходів організатор таких заходів зобов'язаний прийняти рішення про використання спортсменами

індивідуальних рятувальних засобів (відповідного спортивного спорядження) та довести його до учасників таких заходів.

3. Проведення спортивних заходів згідно з відповідними календарними планами фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, у яких передбачається застосування спортивних суден на судновому ході, іншими внутрішніми водними шляхами узгоджується їхнім організатором з місцевими державними адміністраціями на підставі згоди Адміністрації судноплавства.

4. Перелік закритих ділянок внутрішніх водних шляхів загального користування, на яких проводяться спортивні заходи, в яких використовуються веслові та (або) вітрильні спортивні судна, а також схеми (плани) їх розташування розміщуються на вебсайті <https://oda.te.gov.ua>. Зазначений перелік містить інформацію про власника, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки. На цих ділянках забороняється рух будь-яких моторних суден, що не беруть участі у забезпеченні проведення таких спортивних заходів.

V. Права судноводіїв та обов'язки судновласників, судноводіїв та осіб, що перебувають на борту судна

1. Забезпечення безпеки плавання малих суден, водних мотоциклів покладається на судновласника та судноводія таких суден, у тому числі і тих, які отримують на прокатних пунктах для платного використання.

2. Члени екіпажу малого судна та інші особи, що знаходяться на борту, зобов'язані виконувати розпорядження судноводія, які надаються ним з метою забезпечення безпеки плавання судна.

3. Судноводію дозволяється вихід у плавання за:
сприятливих погодних умов;
технічної справності судна;
наявності устаткування та спорядження, перелічених у документах класифікаційного товариства;
наявності чинних судових документів та відповідного документа на право управління;
наявності на борту індивідуальних рятувальних засобів, що відповідає кількості людей на борту;
відповідності кількості людей на борту судна, що не перевищує визначену судовими документами.

4. Під час керування судном судноводій повинен:

дотримуватися безпечної швидкості руху, усіх правил плавання та вживати всіх необхідних заходів для запобігання:

створенню небезпеки для людського життя та навколишнього природного середовища;

пошкодженню інших суден і об'єктів;

заподіяння шкоди особам, які перебувають на судні та навколо нього;

виконувати вимоги Закону, цих Правил, Правил судноплавства;

зупинити судно на вимогу поліцейського (після подачі світлового чи звукового сигналу, повідомлення голосом через гучномовний пристрій, подачі сигналу про зупинку прапорцем LIMA, характерним жестом руки) з дотриманням вимог Правил судноплавства;

своєчасно надавати допомогу потерпілим на воді, за необхідності доставляти їх на берег;

за погіршення погодних умов прямувати до укриття або до берега.

У разі аварійної події з судном або водним мотоциклом, судноводій зобов'язаний:

ужити усіх можливих заходів для збереження життя і здоров'я людей, запобігання забрудненню або зменшенню шкоди від забруднення навколишнього природного середовища;

для привернення уваги подати сигнали лиха, передбачені Правилами судноплавства;

негайно повідомити про аварійну подію Національну поліцію України та за можливості Адміністрацію судноплавства, чергового або адміністрацію бази для стоянки малих або спортивних суден або місця базування суден флоту рибної промисловості (якщо судно вийшло у плавання з такої бази або місця).

5. Судноводію малого, спортивного судна, водного мотоцикла забороняється:

керувати судном, яке не зареєстровано (крім суден, які не підлягають обов'язковій реєстрації);

керувати судном, яке не має чинних судових документів, передбачених статтею 37 Закону;

керувати судном без документа на право управління (у випадках, передбачених Законом і цими Правилами);

передавати керування судном чи водним мотоциклом особам, які не мають документа на право управління (у випадках, передбачених Законом України і цими Правилами);

порушувати обмеження щодо району плавання, погодних умов та швидкості судна;

керувати судном у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, втоми, у хворобливому стані або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції;

передавати керування судном особам, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, у хворобливому стані, у стані

стомлення або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції;

перевозити пасажирів і вантаж з порушенням обмежень, визначених у суднових документах;

скидати або допускати скидання з судна у воду сміття, забруднюючих речовин та будь-яких предметів;

сидіти на носі, кормі чи бортах судна, звисивши ноги за борт під час руху судна або дозволяти робити це іншим особам, які знаходяться на борту судна;

переходити з судна на судно під час руху;

користуватися саморобними індивідуальними рятувальними засобами;

запускати шнуром підвісний двигун із включеною передачею.

6. Судноводії усіх типів суден у випадку виявлення порушень вимог безпеки плавання на водних об'єктах усіма учасниками руху повинні негайно сповістити про таке порушення Національну поліцію України або Адміністрацію судноплавства (її територіальні органи). Водночас надати інформацію щодо типу судна, його назви (за наявності), ідентифікаційного номера судна, місця та часу вчинення правопорушення.

VI. Охорона навколишнього природного середовища

1. Під час стоянки та плавання малих і спортивних суден та водних мотоциклів судновласники, судноводії та особи, які знаходяться на їх борту, зобов'язані дотримуватися вимог Водного кодексу України, Закону у частині запобігання забрудненню навколишнього природного середовища.

2. Забороняється:

скидати або допускати скидання з судна у воду будь-яких предметів, сміття, забруднюючих речовин;

здійснювати заправку водних мотоциклів та моторних човнів паливно-мастильними матеріалами на плаву.

3. Під час періоду нерестової заборони на добування (вилов) водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах, в тому числі у період весняно-літньої нерестової заборони, плавання суден відбувається з дотриманням статті 39 Закону України «Про тваринний світ».

VII. Особливі умови плавання у Тернопільській області

1. Територія Тернопільської області становить 13,8 тис. км². Вона розміщена в басейні Дніпра (річки Горинь та Іква, площа водозбору – 2,5 тис. км² або 18% території області) і Дністра (річки Золота Липа, Коропець, Стрипа, Джурин, Серет, Нічлава, Збруч).

Площі, зайняті водними об'єктами, становлять 24,4 тис. га (1,8% території області), в тому числі водосховищами і ставками 9,19 тис. га.

На території області налічується 1401 річка загальною довжиною 6066 км, 26 водосховищ загальною площею водного плеса 3579 га, 886 ставків загальною площею водного плеса 5627 га, об'ємом води 58,8 млн м³.

Гідрографічна мережа території Тернопільської області включає одну велику річку - Дністер (в межах області 262 км), середні річки - її притоки - Серет (258 км) і Збруч (247 км), а також притоки Прип'яті - Ікву (притоку Стиру) (56 км) та Горинь (62 км).

В області функціонує 26 водосховищ з повним об'ємом води 79,3 млн м³, серед яких 2 - з об'ємом понад 10 млн м³ (Касперівське і Тернопільське на річці Серет). Водосховища використовуються переважно комплексно, а також для риборозведення, енергетики, культурно-побутових цілей, господарсько-питного водопостачання.

На території області функціонує 12 малих гідроелектростанцій загальною потужністю 10790 кВт. З 26 водосховищ області 15 (58%) використовується на умовах оренди.

В Тернопільській області налічується 886 ставків загальним об'ємом води 58,8 млн м³. Ставки використовуються переважно для потреб сільського господарства, а також риборозведення. Найбільше ставків на Бучаччині (105 шт.), Шумщині (90 шт.) та Гусятинщині (85 шт.). Понад 50% ставків області використовується на умовах оренди.

Рівнинний рельєф і достатнє зволоження впливають на формування густої річкової мережі. Більш як 120 річок області мають довжину понад 10 км. До великих річок належить річка Дністер; до середніх - Збруч, Серет, Іква і Горинь; всі інші - до малих. Всі річки загальнодержавного значення.

Більшість річок області (80%) протікає в меридіональному напрямі по нахилу території області. Це ріки, які належать до басейну Дністра. Найбільшими з них є Золота Липа, Коропець, Стрипа, Серет, Збруч, Нічлава. Ріки басейну Прип'яті - Іква, Вілія, Горинь течуть на північний схід і гирла їх виходять за межі області.

У Тернопільській області виділено наступні водогосподарські ділянки:

у межах суббасейну річки Прип'ять:

річка Стир від витoku до кордону Рівненської та Волинської областей;

річка Горинь від витoku до кордону Хмельницької та Рівненської областей;

річка Горинь від кордону Хмельницької та Рівненської областей до державного кордону (виключаючи річка Случ);

у межах басейну річки Дністер:

річка Дністер від гирла річки Гнила Липа до гирла річки Серет (включаючи річку Гнила Липа та виключаючи річки Бистриця та Серет);

річка Серет;

річка Дністер від гирла річки Серет до географічного положення Могилів-Подільський (виключаючи річку Збруч);

річка Збруч.

До суббасейну річки Прип'ять належить 227 річок і струмків загальною довжиною 871 км, 3 водосховища загальною площею водного плеса 573 га, об'ємом води 5,6 млн м³ та 273 ставки, водойми загальною площею водного плеса 1569 га, об'ємом води 13,8 млн м³.

Річки суббасейну Прип'яті – Іква та Горинь належать до категорії середніх річок, течуть на північний схід, їх гирла виходять за межі Тернопільської області. Вони мають пологі береги, повільну течію, слабо вироблені долини, заболочені заплави.

Річка Горинь – одна з найдовших правих приток Прип'яті. Довжина водотоку становить 659 км (у межах України 577 км), площа водозбору – 27700 км², кількість приток довжиною менше 10 км складає 133 шт. загальною довжиною 513 км. В межах Тернопільської області довжина річки становить 62 км, площа водозбору 1400 км², кількість приток довжиною менше 10 км – 39 шт. загальною довжиною 96 км.

Найбільшими притоками річки є:

Добринь – права притока довжиною 10 км;

Жирик – права притока довжиною 30 км;

Горинка – ліва притока довжиною 33 км;

Вілія – ліва притока довжиною 37 км.

Річка Вілія належить до басейну річки Горинь і є її лівою притокою першого порядку. Довжина річки 77 км, площа водозбору 1840 км², в межах області 37 км та 612 км² відповідно. Русло річки дуже звивисте.

Річка Іква, права притока річки Стир. Загальна довжина річки 155 км, площа водозбору 2250 км², в межах Тернопільської області 56 км та 627 км² відповідно.

До басейну річки Дністер в межах Тернопільської області належить 1174 річок і струмків загальною довжиною 5195 км, в тому числі дві середніх річки Серет та Збруч, 16 водосховищ загальною площею водного плеса 2348 га, об'ємом води 52,7 млн м³ та 927 ставків, водойм загальною площею водного плеса 4764 га, об'ємом води 45,5 млн м³.

Дністер є найбільшою річкою в області. Загальна довжина річки 1362 км, в межах України – 705 км, в межах Тернопільської області – 262 км; загальна площа водозбору 72100 км², в межах України – 52690 км², в межах області – 11307 км².

Серет – ліва притока річки Дністер. Довжина річки складає 258 км, 68 приток довжиною більше 10 км загальною довжиною 221 км. Утворюється від злиття кількох малих річок (Серет Правий, Серет Лівий, В'ятина, Грабарка). На річці Серет розташовано 11 водосховищ, в заплавах річки знаходяться водозбори, з яких здійснюється централізоване водопостачання міста Тернополя, міста Чорткова та інших населених пунктів. Основними притоками є річки: Гук, Лопушанка, Нестерівка, Довжанка, Нішла, Гнізна, Біла, Тупа, Храмова.

Збруч – ліва притока річки Дністер. Довжина річки 247 км, площа водозбору 3330 км². Бере початок з джерел поблизу села Щаснівка, тече

Подільською височиною з півночі на південь на межі Тернопільської та Хмельницької областей. Основними правими притоками річки є Самчик, Самець, Гнила, Слобідка, Вільховий.

Через західну частину області протікає річка Золота Липа, довжина якої 85 км. Притока Дністра – Стрипа (147 км) – тече з півночі на південь, витікаючи з-під Зборова, де зливаються чотири потоки – Стрипа Івачівська, Стрипа Вовчовецька, Стрипа Коршилівська і Східна Стрипа.

2. Особливості порядку перевезення пасажирів малими суднами, надання послуг з прокату малих суден, водних мотоциклів та засобів для розваг на воді регулюються:

Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 року № 1186;

Правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах України, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 16 лютого 2004 року № 91, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 12 липня 2004 року за № 872/9471;

Правилами перевезення вантажів, пасажирів і багажу внутрішнім водним транспортом, затвердженими наказом Міністерства інфраструктури України від 15 квітня 2022 року № 220, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 14 червня 2022 року за № 644/37980;

Правилами безпеки людей на водних об'єктах, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року № 301, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 04 травня 2017 року за № 566/30434;

Положенням про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті, затвердженим наказом Міністерства транспорту України від 20 листопада 2003 року № 904, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19 грудня 2003 року за № 1193/8514.

3. Малі судна використовуються для рибальства, риборозведення, відпочинку, прогулянок, навчання та патрулювання.

4. Бази для стоянки малих, спортивних суден, підлягають огляду відповідно до Правил безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден, затверджених наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 22 лютого 2023 року № 101, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 11 квітня 2023 року за № 600/39656.

Місця масового відпочинку населення на воді (пляжі) підлягають щорічній перевірці на відповідність вимогам, які передбачені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року № 301 «Про затвердження Правил безпеки людей на водних об'єктах», зареєстрованим в Міністерстві

юстиції України 04 травня 2017 року за № 566/30434, та на предмет готовності до прийому відпочивальників перед початком сезону відпочинку на воді.

5. Ці Правила є обов'язковими для виконання для всіх підприємств, установ, товариств, організацій, незалежно від форм власності та їх приналежності, громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, які відпочивають та користуються малими, спортивними суднами та водними мотоциклами на водному об'єкті.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування на виконання наказу Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року № 301 «Про затвердження Правил безпеки людей на водних об'єктах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 травня 2017 року за № 566/30434, постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2002 року № 264 «Про затвердження Порядку обліку місць масового відпочинку населення на водних об'єктах» та з метою забезпечення охорони життя людей на водних об'єктах Тернопільської області щороку подають переліки визначених місць масового відпочинку людей на водних об'єктах, затверджені місцевими комісіями з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайної ситуацій територіальному органу Державної служби України з надзвичайних ситуацій та атестованим аварійно-рятувальним службам, які обслуговують водні об'єкти у своїй зоні.

6. Контактні дані територіальних органів з питань безпеки судноплавства:

1	2	3	4
1	Головне управління Національної поліції в Тернопільській області	вулиця Валова, 11, м. Тернопіль, Тернопільська область, 46001	0352 271258; 102
2.	Головне управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Тернопільській області	вулиця Лесі Українки, 6, м. Тернопіль, Тернопільська область, 46011	101 (0352) 241100
3.	Подільсько-Карпатське міжрегіональне управління Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України	вулиця І. Мазепи, 44, к. 310, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32302	0983495964

**Заступник начальника управління-
начальник відділу автомобільного
пасажирського транспорту управління
розвитку інфраструктури Тернопільської
обласної державної адміністрації**

Ігор ТАБАКА